

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس انتصابات - آگهیهای رسمی و قانونی

شماره ۱۷۵۰

شنبه ۲۹ بهمن ماه ۱۳۲۹

سال ششم

شماره مسلسل ۱۱۵

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۱۵

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه ۲۲ بهمن ماه ۱۳۲۹

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - بیانات آقای وزیر کشور راجع بشکست مسجد رسول اکرم (ص)
- ۳ - بیانات قبل از دستور آقایان : آشتیانی زاده - پیراسته - جواد مسعودی - ارباب - تهرورتاش
- ۴ - بقیه مذاکره در گزارش راجع بیهداشت شهری
- ۵ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

* *

مجلس یکساعت و چهار پنج دقیقه قبل از ظهر بریاست آقای رضاحکمت تشکیل گردید

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت می شود

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : نورالدین امامی - دکتر مصباح زاده - میر مجید موسوی - عرب شیبانی - اورنگ - شوشتری - عبدالعزیز مجتهدی - امینی - دکتر طبیب - امیر نصرت اسکندری - اسلامی - علی محمد دهقان - صادقی - سودآور - صدری - دکتر مصدق - طباطبائی - جمال امامی - دکتر شایگان - بهجانی - محسن زاده

فائب بی اجازه - آقای کاظم شیبانی

دیر آمدگان با اجازه - آقایان : دکتر نبوی - هکرانی - امامی اهری - دولتشاهی - جواد هادی - سلطان العلماء هریک یکساعت

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : شهاب خسروانی

یکساعت - هراتی نیم ساعت - حسن اکبر یکساعت

برومند نیم ساعت - مجید موقر نیم ساعت

رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری هست ؟

آقای نریمان

نریمان - در بیانات بنده يك اصلاحات جای

دارد بدهم که اصلاح بکنند

رئیس - بفرمائید بدهید اصلاح کنند آقای

نورالدین امامی

نورالدین امامی - منکار محترم جناب آقای

کشاورز صدر ضمن بیانات شیرین خودشان که در جلسه

گذشته فرمودند چند بیت شعر قرائت نمودند که

خودشان سروده بودند (کشاورز صدر - امروز هم

خواهم خواند) آنجا يك جمله ای راجع بمجلس شورای

ملی بود يك مصرعش که «امروز بخود آمده فکری

* عین مذاکرات مشروح صد و یازدهمین جلسه از شانزدهمین دوره قانونگذاری

اداره ثبت و نشر صورت مجلس

بکنید عرض میکنم که بمقدمه من مصداق نداشته باشد مجلس شورای ملی وظیفه خودش را صد در صد عمل کرده (صحیح است) و صد در صد هم همیشه در اختیار ملت ایران بوده و نماینده ملت ایران است ضمناً با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم از حضور جناب آقای وزیر کشور استفاده کرده و عرض میکنم که خیر تأسف آور شک - روضه مطهر و مسجد منور پیغمبر اسلام قلوب تمام مسلمین عالم را جریحه دار کرده است (صحیح است) از پیشگاه مبارک بندگان اهل حضرت همایون شاهنشاهی استعفا میشود از طرف نمایندگان مجلس شورای ملی استعفا میکنم که در این امر مقدس پیشقدم باشم و همچنین دولت يك حسابی در بانک ملی بفوریت باز کند و از تمام مدیران محترم جرائد استعفا میکنم که در این قسمت تبلیغات بیشتری بنمایند که ملت ایران برای تعمیر آنجا بز سایر ملل دنیا پیشقدم باشند و نام ایرانها در قلوب تمام مسلمین دنیا با خطوط طلا نوشته شود (انشاءالله)

رئیس - هر چند موضوع مهمی بود ولی راجع بصورت جلسه نبود. آقای کشاورز صدر شاهم نظری دارید بفرمائید

کشاورز صدر - بنده خیلی متشکرم که

دوست عزیزم جناب آقای امامی فرصتی دادند که بنده

با اجازه آقایان با اندازه سه دقیقه عرضی دارم که

عرض بکنم (دکتر مجتهدی - مگر تعقیب قبل از دستور

است) نه قربان بنده گفتند که شد در جلسه گذشته

اینجور گفتید. جناب آقای امامی دوست عزیزم از

روز اول بنده گفتم که آقایان را از آن روز شوم که

به طبقات کارگر و پرزگر کمک بکنند (چند نفر از

نمایندگان - ما همه متوجه هستیم) زیرا اعتماد بنده

اینست که ما نان خود این اشخاص مستقیم نان خود کارگر

و پرزگر (نورالدین امامی - ما همه نو کر ملت ایرانیم)

بنده برای خودم میگویم و انشاء الله بیشتر توجه

بکنید باز چون حسابهای از شر خوششان میآید برای

اینکه عرایضم نلاحظ شود يك رباعی میخوانم

اردلان - آقای رئیس این مطالب راجع به

صورت جلسه نیست

رئیس - آقای کشاورز صدر اینکه مربوط

بصورت جلسه نیست

کشاورز صدر - آقایان گران همه متعصمنند همه گرسنه اند لکوموتیورهای راه آهن کافه نوشته اند آقای امامی راجع برایش بنده فرمایشانی فرمودند بنده میخواهم طبق ماده ۹۰ (یکی از نمایندگان) - ماده ۹۰) باید هر ایش خود را بکنم میگذازید پنج دقیقه صحبت میکنم نمیگذارید میروم و از ماده ۹۰ استفاده میکنم (آشتیانی زاده - آقای کشاورز صدر بفرمائید صحبت کنید) در اینجا کسی نمیتواند شمر بخواند از داددل کار گران بی خبری ...

رئیس - آقای کشاورز صدر اگر ایرادی راجع بصورت مجلس دارید بفرمائید

حاذقی - آقای رئیس تذکر بفرمائید **کشاورز صدر** - بنده راجع بصورت مجلس عرض میکنم ماده ۹۰ محفوظ است در جلسه قبل مراد از آن هر ایشم که نمودم (یکی از نمایندگان - نصیحت بود) نه نصیحت هم نبود «نوردمیخ آهنین بر سنک» بلی برای این بود که وظیفه و تکلیف فردی خود را ادا کرده باشم بنده در نتیجه مذاکراتی که شد عرض کردم که اقتضا دارد دولت راجع باین مطالب توجه بکند این نکته در صورت جلسه ذکر نشده بود و آقای وزیر کشور و آقای وزیر راهم توجه بکنند که الان کار گران کارخانه شاهرضا که پرورش بنده صحبت کردم در اصفهان در تلگرافخانه متعصمنند و اعلام گرسنگی کرده اند و یک کارگر بدبختی راهم بیرون کرده اند و ۷۴ نامه بدولت نوشته و گوش نداده اند یکی مربوط به لکوموتیور راههای راه آهن است که نامها را تقدیم مقام ریاست میکنم و یکی دیگر که در آن جلسه هم تذکر دادم راجع بکار گران کانه راه آهن است که نوشته اند کار فرما مارا آزار میدهند و حقوق مارا نمیدهند و انشاء الله بعد از ماده ۹۰ هم استفاده خواهم کرد

رئیس - دیگر ماده ۹۰ باقی نگذاشتید آقای صدر زاده بفرمائید

صدر زاده - در بیانی که جلسه قبل نمودم يك فقط مطلبی ای و يك کلمه اضافه دارد که به آقایان تذکر نویسا میدهم اصلاح کنند

رئیس - بسیار خوب اصلاح می شود در صورت مجلس نظری نیست؟ (اعظاری بشارت) صورت مجلس تصویب شد آقای وزیر کشور ...

۳ - بیانات آقای وزیر کشور راجع به شکست مسجد حضرت رسول اکرم (ص)
وزیر کشور (آقای اردلان) - مطالبی که

آقای امامی نماینده محترم فرمودند موضوع شکست يك قسمت از مسجد مطهر حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلام در زمینه منوره موضوعی است که مورد توجه تمام مسلمانین و بلکه تمام عالم است (صحیح است) بنده امروز صبح برای همین همین موضوع شرفیاب پیشگاه اعلیحضرت همايون شاهنشاهی بودم و مطالب را که بر سر رساندم اعلیحضرت همايون شاهنشاهی فوق العاده اظهار علاقه بفرمودند بنده منوره فرموده و اجازه فرمودند که من در اینجا عرض کنم که مبلغ ۵۰۰ هزار ریال اعلیحضرت همايون هدیه دادند برای حساب مخصوص که در بانک ملی برای اینکار باز شده است (احسن است) دولت هم ۲۰۰ هزار ریال باین

کار اختصاص داده (یکی از نمایندگان) - خیلی کم است) اجازه بفرمائید به استناداران و فرمانداران هم تلگرافاً ابلاغ شده که بوسیله حجج اسلام و علمای اعلام این موضوع را با اطلاع قاطبه مردم برسانند و امیدوارم که مبلغ معتناهی باین موضوع تخصیص داده شود (احسن است)

رئیس - آقای حاذقی

حاذقی - در جلسه قبل بعد از آنکه نطق قبل از دستور تمام شد مجلس که وارد دستور شده ام از آقایان رفقا از جلسه خارج شدند و ایشان توی صورت جلسه قید کرده اند که برای رسید و عده کافی نبود خواستم مقام ریاست تذکر بفرمائید که در مجلس هم نطق قبل از دستور لازم است و هم گذراندن لوایح دولت و خواهش میکنم آقایان محترم توجه بفرمائید که بعد از نطق قبل از دستور بکارهای مجلس بپردازند (صحیح است)

رئیس - آقای صدر میرحسینی

صدر میرحسینی - نسبت بفرمایش آقای وزیر کشور بنده خواستم عرض کنم که این پانصد هزار ریالی که اعلیحضرت همايون مرحمت فرموده اند خیلی بجا و بوقع است ولی این دوپست هسزار ریال دولت کفایتی نیست باینکه مبلغ قابل بدهند این جا يك كشور اسلامی است (صحیح است)

۳ - بیانات قبل از دستور آقایان آشتیانی زاده - پیراسته - جواد مسعودی - ارباب - تیمورتاش

رئیس - آقای آشتیانی زاده

آشتیانی زاده - بنده در نظر داشتم که چند بیت شعر قبل از شروع صحبت بخوانم ولی اصرار آقای کشاورز صدر بنده را منصرف کرد شعر را می گذارم برای جلسات بعد (نورالدین امامی - بلی

شعرهایش را بگذارید بماند) چند روز دیگر سال دوم عمر مجلس شانزدهم آغاز میشود تراژنامه عملیات يك ساله حیات سیاسی مآذرای فقط روشن و امیدبخشی است - گرچه در این یکسال آنطور که لازم فعالیت و پیشرفت است گوش نکرديم و قدمهای اساسی که در ظرف این مدت برداشتیم بسیار اندک بود ولی همین پیشرفت کم نور امیدي درد مردم مایوس تافت و همه را نسبت باینده امیدوار ساخت - الغاء قانون ظالمانه مطبوعات و محدودیت دولت در اعلام حکومت نظامی قدری از کتاهان گذشته مجلس را شسته و موضوع رد مقوله نامه گس - گذشتایان از طرف مجلس شورای ملی که تحت تأثیر افکار عمومی ملت ایران صورت گرفت توجه مردم را باین مرکز ثقل سیاست کشور جلب کرد - اکنون مجلس شورای ملی مواجه باین حقیقت دیگر شده است و آن موضوع تعدیل ثروت و تعدیل مالکیت فلاحی است - در این کار هم شاه قدمی برداشت اگر چه بجز اثر اختلال و خرابی کاری کسانی که مایل نیستند در مقام اقتصادای در کشور صورت گیرد تقسیم املاک سلطنتی میان دهقانان ملی نشود باید آنرا حمل بر سوء نیت و غرض ورزی و

بی اعتنادی بعضی از کسانی دانست که بعنوان کمیسیون تقسیم املاک سلطنتی دور هم جمع میشوند

من صریحاً باید بگویم که این اقدام شاه با آنکه کامل نبود ولی حسن اثر بسیاری کرد (صحیح است) و اساساً رفرم اقتصادی و تغییر سیستم مالکیت زراعتی ممکن نبود تا وقتی که شاه مملکت يك ثلث اراضی آباد و مزروع کشور را بعنوان موقوفه سلطنتی (صفوی - موقوفه نیست) (پیراسته - صیبه - وقف جاری نشده) در اختیار داشت من فراموش نمیکنم که در برنامه دولت شاهد و بنده برنامه کابینه منصور الملک و همچنین در برنامه آقای رزم آرا هنگامیکه از نوم تقسیم اراضی را میان دهقانان مطرح کردم چه جنجالی برپا شد و چه تکذیب نامهها صادر گردید و لسی آنروز بر اساس مصلحت کشور من

گفتم تا وقتیکه دهقان ایرانی صاحب زمین نشود تا وقتیکه میلیون ها مردم لغت و گرسنه این مملکت که نافت پست ترین شرایط زندگی هستند خودشان را در این کشور صاحب حق ندانند خطر انقلاب هراسناک ایران را تهدید میکنند و اگر يك خطر خارجی پیش آید همین دهقان های گرسنه که سلا بمدنسل لغت و هوروری زمین ارباب جان کنده اند بیل و چوب را برای بیرون راندن هیئت حاکمه جابر کشور بر میدارند

آرروز می گفتم و امروز هم تکرار میکنم که اگر آقایان هلاقه بحفظ ثروت خود در اید سعی کنید مردم این مملکت تاحدی لاف اقل راضی نباشند

استثمار وحشیانه که در ایران نسبت بکار گران و دهقانان مرسوم است در هیچ جای دنیا نیست آنروز این اظهارات من خیلی منتقدین را بچشم آورد و طوفان اعتراض بر من جاری شد

خوشوقتم که زمان حوادث شکر ف دنیا که بهترین آموز کار مردم است این حقیقت هر یان را همه فهماند و کار بجائی رسید که شخص اول مملکت یعنی شاه بنایندگان مجلس گفت که اگر سهمی از آنچه دارید ندیده ام آنرا از دست نخواهم داد

در دنباله این بیانات بود که شاه خودش يك فرم معتدل معافانه کارانه را در کشور با اعلام فروش اراضی موقوفه سلطنتی بدهقانان آغاز کرد

من از نظر غیر توأمی عرض میکنم که اگر شاه برای آن چه که دستور داده است ناپسند و اگر در نتیجه کارشکنی ها و موشکافی های بیجا این نقشه عملی نشود در درجه اول برای شخص شاه و جانشین و برای رژیم مملکت خطر فوق العاده ببار خواهد آورد زیرا مردم يكی از دستکاه رژیم روگردان خواهند شد و خواهند گفت که هر چه گفته اند برای افعال بوده است این است که من اظهار امید میکنم که کمیسیون تقسیم اراضی با حسن نیت این حقایق را در نظر بگیرند و شخص شاه اگر می بیند کسی از این اشخاص صلاحیت ندارد عرض کند و کار را بدست کسانی بسپارد که قادر ب اجرای چنین نقشه ای باشند در هر حال اقدام شاه يك کار شخصی و قابل تعجبی است ولی موضوع زمین دار شدن و مالکیت دهقانان صرفاً با فروش املاک شاه حل شدنی نیست دولت باید هر چه زودتر مردم دورا بردارد و لایحه

تقسیم املاک و اراضی خالصه را بین دهقانان بپسلس بیاورد و بعد از اینکار ثروت به بسیاری و بیداری مالکین بزرگ مجلس و خارج مجلس خواهد رسید که اگر خواستند قسمتی از آن چه دارند برایشان باقی بماند ناچار خودشان باید پیشقدم طرح و تصویب تعدیل مالکیت بزرگ و زمین دار شدن زارعین و دهقانان شوند

در همین حال کمین توجه آقایان را بوضع محدود کردن مالکیت جلب میکنم باید تذکر دم که تعدیل ثروت باید دوش بدوش تعدیل مالکیت پیش برود (صحیح است)

باید این سرمایه های گزاف که در دست چند نفر انکشت شمار جمع شده است بغاطر مصالح مملکت بچریان صحیح افند (صحیح است) باید مالیات بردر آمد و مالیات بر ارث و مالیات بر مستغلات بنوعی وضع شود که در مدت چند سال يك نوع تعدیل واقعی در توزیع ثروت میان مردم مملکت پیدا شود (صحیح است)

اگر ما بمالکین بزرگ حمله میکنیم باید توجه آقایان را بطرف کسانی هم جلب کنیم که سرمایه شان چند برابر مالکین است منتهی مالکین ثروت و سرمایه شان اراضی است که اصل آن را نمیتوانند بخارج از مملکت انتقال دهند (صحیح است) ولی سرمایه داران بزرگ ما که صاحب میلیارد ها هستند با یکدسته چک حسابهای هنگفت خودشان را از ایران بامریکا و سویس انتقال دهند (صحیح است)

این اشخاص که تمام سرمایه شان را در یک کیف دستی سبک حمل میکنند و باینک بلیعه او بیجا خودشان و سرمایه شان را از ایران خارج میکنند خطرشان بسیار زیاد تر است باید دولت در این باره تصدیقات جدی اتخاذ کند و از امریکا و کشورهای اروپائی بخواهد که صورت موجودی حساب ایرانی هائیکه در بانکهای مختلف ذخیره دارند بدهند

من اطلاع دارم که بیش از چند صد میلیون دلار سرمایه داران ایران در بانک های امریکا و سویس پول دارند اگر این پولها در ایران بکار می افتاد ما محتاج نبودیم مانند گداهان دست تکدی بظرف این و آن دراز کنیم باید سیستم جالبین مردم از راه فروش اجناس انحصاری و غیر انحصاری از بین رود باید کنترل شدید دولت روی کارخانه های داخلی برقرار گردد (صحیح است) باید سیستم مقاطعه کاری و مزایده و مناقصه هائی از قبیل فروش پنبه خرید کشتی شن کش انبارهای نلزی گمرک اسباب و لوازم راه آهن از بزرگ و اتمال آن (دکتر بقاشی - و خرید لکوموتیو از انگلستان) و این قبیل اقتضاحات که حاکی از فساد دستکاه حاکمه ایران است بر چه بد شود

بنده صریحاً عرض میکنم که با مالکیت و سرمایه داری مخالف سیستم مالکیت اگر محدود باشد و سرمایه داری اگر تحت کنترل و بنفع اقتصاد کشور باشد موجب تقویت پایه تولیدی مملکت است ولی با این سیستم بیادول و بیما گری که بنام تجارت در ایران معروف شده است باین تر کثرت در صندوق باند نفرو قزو

قافه میلیون ها مردم و با این نقل و انتقال ثروت از کشور بیانکهای خارج جداً مخالف هستم (صحیح است)

من تعجب میکنم از کسانی که از فرط کوتاه نظری تصور میکنند اگر مالکیت در ایران محدود شود یا سرمایه داری بر اساس صحیح تحت کنترل دولت قرار گیرد ضرر میکنند اگر بر اثر افزایش فعالیت میلیونها دهقان صاحب زمین شوند سطح تولید مملکت و قدرت خرید آنها بالا رود هم مالک استفاده خواهد کرد و هم سرمایه دار اهم از صاحب سرمایه و کارخانه دارو یا تاجر بهره مند خواهند شد چه عیب دارد که يك بازرگان بجای دفتر سازی برای فرار از مالیات بردر آمد شصت درصد تا هشتاد درصد منافع خودش را برای تقویت تولید کشور مالیات بدهد (صحیح است) و بجای فروش سالیانه ده میلیون صد میلیون تومان بفروشد؟

چه عیب دارد که مالک از زمین بسیار محدود تر چند برابر محصولی را که از املاک وسیع بر می داشت بدست بیاورد بدون آنکه رعیت را شلاق بزند و حقوق او را غصب کند و ریشه يك نارضایتی عمیقی را میان مردم مملکت بکارد؟

من وقتی شنیدم عده از آقایان مالکین جمع شده اند و تشکیلاتی داده اند که تا بهر نوعی است دولت را از فکر تعدیل مالکیت و تقسیم اراضی منحرف کنند تعجب کردم

امینی - این صحیح نیست شورای ملی کشاورزی این فکر را نکرده

آشتیانی زاده - مگر این آقایان فقط بعیات و هشت چند روز خودشان علاقه دارند؟ مگر نمیخواهند فرزندانشان نیز در این مملکت زندگی کنند؟ مگر نمی دانند که هر کس در مقابل سیل ایستاد میغلطد و نابود میشود (صحیح است)

در هندوستان و پاکستان و سایر ممالک مشرق زمین اراضی زراعتی را میان زارعین تقسیم کرده اند این نهضت همومالی باید هلتی دارد و اینکه از آن طرف دریاهای و در ممالک اروپا مرتباً مترصد شنیدن خبر تقسیم اراضی و تعدیل ثروت در ایران هستند بطبعاً جهت خارجی و دنیائی دارد

آن ها که هافقند می دانند که بهترین معرک و مشوق مردم برای تسلیم شدن بانقلاب وجود همین بی عدالتها و عدم رضایت ها و تمرکز ثروت است

آقایان بدون جهت در مقابل سیل نایستید این سیل خطرناک بنیاد همه را بر باد خواهد داد بجای مخالفت با این نهضت سعی کنید با آن همراه شوید تا قسمتی از منافع شما محفوظ بماند

بعد از تذکر این نکات لازم میدانم يك نکته اساسی دیگر برای اصلاح طلبان این مملکت تذکر دم و آن اینست که تا وقتیکه در ایران مردم در تشکیلات حزبی متشکل نشوند تا زمانی که این اثرها در يك صف و برای رسیدن بیک هدف مشترک صرف بشود تا وقتی پایه دموکراسی ایران بر اساس حزب گذارده نشود خیلی از مسامحه افرادی با نقش بر آب خواهند بود

در این سفر اخیر هر جا در اروپا از من می پرسند که کدام حزب در پارلمان شما اکثریت دارد؟ من جواب می دادم پارلمان در ایران حزبی نیست و اکثریت و کلا منفرد هستند همه تعجب می کردند و خیال می نمودند که من آنها را دست انداختام بن من می گفتند مگر ممکنست مملکتی حکومت پارلمانی داشته باشد و و کلابی مجلس آن متکی بشکیلات حزبی نباشد پس نقشه مجلس شما چیست؟

در مقابل این سؤال های منطقی من هیچ جواب نداشتم در این یکسال که از هر مجلس می گذرد سه دولت روی کار آمده است از روزی که دولت ها روی کار آمده اند و تا روزی که رفته اند جز چند نفر از و کلا بقیه همیشه هم موافق بوده اند هم مخالف همان هائی که دولت را آورده اند همان ها دولت را ساقط کرده اند برنامه اکثریت مجلس در روی کار آوردن یک دولت چه بوده است؟ هیچکس نمی تواند جواب بدهد چرا دولت را ساقط کرده اند باز هم جواب منطقی ندارند

رئیس - آقای آشتیانی زاده وقت شما تمام شد

آشتیانی زاده - مطابق این ساعت علیه السلام ۳ دقیقه مانده و موافقتها و مخالفتها مابادونها که بنای آن بر اغراض شخصی خودمان است وغالب هم اسم مصالح وطن روی آن می گذاریم در هیچ جای دنیا سابقه ندارد تا وقتی در ایران يك با دو حزب مقتدر و منظم تشکیل نشود و تا وقتی مردم ایران در صفوف احزاب متشکل نشوند نیروی خود را برای اجراء هدف های اعلام شده ای بکار نبرند تا وقتی که پارلمان ایران يكی با احزاب نباشد نتیجه ای از این فعالیتها و نطقها بپروسیه زندها نخواهیم گرفت

باید اصلاح طلبان مملکت دست از مبارزات فردی غیر منظم خود بردارند و مردم را در این مبارزات شرکت دهند آن ها را تشویق کنند که در صفوف احزاب متشکل شوند تحقق آرزوهای خود را از راه فعالیت های حزبی جستجو کنند باید انتخابات پارلمان ایران انتخابات حزبی باشد (تیمورتاش - مخصوصاً حزب دمکرات) حزب دمکرات اگر نبود حال وضعیت خیلی از آقایان خراب بود یاد آنروز ها می افتم که جیم شدن خیلی آسان بود ولی خوب حالا گذشته و رفته مردم و خود نمایندگان در افتتاح مجلس تکلیف خودشان را بداند و معلوم باشد هر دسته دارای چه عقیده می باشد درستی که زودتر مشخص معلوم باشد که عامل اجراء کدام نقشه است و اگر مجلس اجازه بدهد می خواهیم دقیقه هم از خارج صحبت بکنم

اردلان - بماند برای جلسه دیگر

رئیس - جلسه دیگر دقیقه وقت برای جناب عالی تمام میشود

فولادوند - آقای رئیس رأی بپذیرید

مگویی - رأی نمیخواهد کسی مخالف نیست

رئیس - مخالفی نیست؟ (نمایندگان - خیر)
دقیقه صحبت بفرمائید
آشتیانی زاده - عرض می شود که اساساً زمان و تاریخ يك تعولانی در دنیا از نظر سیز تاریخ ایجاد می کنند که این سیرها موجب تعولانی می شود از نظر خود دنیا و دوره های برابر مقتضیات اجتماعی همان دوره و شرائطی که در آن دوره بایستی ملت ها توده های مردم زندگی بکنند حکومتها روی کار می آیند و دکترین های نو ایجاد می شود يك لغتی بتازگی معمول شده باسم فتودال که ما باغلب مالکین بزرگ فتودال می گوئیم در صورتی که فتودالیت یا حکومت ملوک و امرا که در قرون وسطی معمول دنیا بوده البته متشابه با فتودالیت ای که امروز ما از نظر اصطلاح فتودال و فتودالیسم میگوئیم ندارد و البته ایجاد هر رژیمی بر حسب مقتضیات همان زمان يك حوادثی به پیش می آورد که بخود آن رژیم و جریانی که خود آن رژیم پیش می آورد بر می خورد. مثلاً در ادوار گذشته وقتی میرسیم بحکومت فتودالیت و ملوک و امرا می بینیم شباهتی با ملوک و فتودالهای امروز ما نداشتند فتودال آن روز کاسگه داشت، درشکه داشت، اسب داشت، آبدارخانه داشت، جلودار داشت، آشپزخانه داشت، آخوند باشی داشت، آقا باشی داشت بعداً آخوند و سید و روضه خوان ولات حقوق و پول توجیبی میداد، ذغال میداد، پوستین میداد، اطعام میکرد، ولی امروز فتودال حالا چکار میکند؟ هم املاکش را بهره برداری میکند هم تجارت میکند و اگر گربه کوره رنگ غذای این آقا را دید یا دود آشپزخانه این آقا بدماغش رسید این ملت هم از او چیزی میفهمد، این آقا يك انومبیل دارد و يك شوهر و این شوهر هم آشپز است و هم پیشخدمت است، و هم آشپز باشی است، هم پیشکار است و مهمانی و اطعام هم این آقایان ابتدا ندارند و هی دلار میکنند میگذازند رویهم، اینست که ما میگوئیم این مالکیت باید هوش شود، اگر ممکن بود بآن دنیای دینی و حکومت اقطاعی برگردیم این نعم المطلوب بود، آن دنیا بهشت بود، هموم مردم بدین اعتقاد داشتند ولی امروز يك هدای این دین را دکان کرده اند، دروغ میگویند، آن روز دین حقیقت داشت (صحیح است) میشد مردم گفت آقا اگر این دنیا را نداری آن دنیا را داری، امروز نمیشود این حرف را زد، امروز میگویند همین دنیاست و من و این دست و پا و این هیکل و شکم من بنده چون وقت زیاد ندارم يك بحث استدلالی و تجلیلی نمیتوانم بکنم - نمیکند انشاءالله اگر فرصت پیدا شد بگور حضرت آقای رئیس اجازه میفرمایند و مجلس هم کمک میکند يك بحث مفصل و متوسطی در این مورد میکنند که شاید خود آقایان مالکین محترم هم که اغلب از رجال بسیار محترم و وطن پرست و مردم دوست هستند کمک میکنند که مجلس پیشقدم شود در اینکار که این سدا از جلومان برداریم (احسن)

رئیس - آقای پیراسته

پیراسته - عرض کنم که خبر هدیه ای که اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای تعمیر دفتر حضرت

رسول اکرم مرحمت فرموده اند آقای وزیر کشور به عرض آقایان رسانیدند. يك قسمت از صحبت بنده راجع باین مسأله است بنده گریه ضمن تأیید این نکته که حتماً بایستی ملت و دولت ایران کمال مراقبت و ادب این کار بکنند، اعتراض بنده اینست که چرا دولت ایران اقدام نمیکند که دولت هرستان سمودی که هر سال میلیونها دلار ولیره از تمام اطراف و کثافت جهان بعنوان این مشاهده متبرک و بیت الله میگیرد - برای این اقدامات هیچ نوع مجلسی ندارد و در هر موردی هم باز کمک سایر مالک را میخواهد، عرض کنم مسأله دیگری که تقاضا میکنم که تمام آقایان محترم کمال توجه را بفرمایند اینست که در روزنامه های امروز خبری در چند تا از روزنامه ها بود که یکی از تجار معروف و معتبر ایران بنام درودی خود کشتی کرده است، خبری هم چند روز پیش در روزنامه ها بود که يك کسی در جنوب ایران روی فقر و فاقه بچه اش را توی چاه انداخته برای این که لباسش را بفروشد زندگی کند این دو خبر نمونه کاملی است از وضع اقتصادی ما، از وضع اقتصادی ما و از وضع اجتماعی ما، این دو خبر اعلام خطر می کند. آن طبقه تاجرمان این طبقه کارگران و زارعان ما، آقایان همه میدانند که زارعین ایران غالباً نصف سال را گرسنه اند و نان ندارند بخورند. این وضع اقتصادی بنظر بنده هلال زیادی دارد ولی علت الملش دست خارجهاست ماقبل از آنکه خارجها مملکت ما را اشغال بکنند وضع اقتصادی بسیار مرتبی داشتیم، ماهم چیز داشتیم، این بدبختیها که حالا داریم صدیکش را نداشتیم بیست سال خون دل خوردیم راه آهن کشیدیم، سهم ناچیزی که نفت جنوب ما میداد، آنرا خرج مهمات واسلحه جنگی کردیم، آزادی میبگید، برای حمایت ملل ضعیف میبگید، این معامله است که با ما می کند؟ این همان معامله است که مغول و تیمور لنگ با مردم میکردند میگفتند که ما چون جنگ میکنم، هستیمان در خطر است، بعد که موفق شدیم جبران میکنیم، وقتی موفق شدند يك لقب بالابند پیل پیروزی بپادادند، همین بعد از يك مدتی يك مقدار کمک دیگر هم بنا کردند، و آن این بود که آقایان امریکاییها که يك مدتی بوق و کرنا راه انداختند که ما میخواهیم بدولت ایران کمک بکنیم، اولاً کمکهایی که آنها بعد از جنگ بنا کردند این بود که یکی از متفقین هرگز ما آذربایجان را میخواست از ایران جدا بکنند، یکی دیگر از متفقین هرگز ما را برین را از ایران جدا نکرده و هر وقت هم که ما میگوئیم مملکت ما را چرانیکداری تصاحب بکنیم، يك شیخی آنجا مثل هروسک درست کرده است (صحیح است) یکی دیگر از متفقین ما با اعلامیه و بشنامه و رادیو بنا کمک میکنند. این آقایان امریکاییها نتیجه فعالیتی که برای این مملکت کرده اند این بود که تنه ارزشها را برداشتن بردند بنام مستشاران اقتصادی، تمام بدبختی های این مملکت و وضع اقتصادی زیر سر دکتر میلیسیو

و امثال اوست که باین مملکت تعدیل کردند و مقرراتی است که آنها وضع کرده اند. دکتر میلیسیو منتریک دیکتاتور در ایران اقدام میکرد. تمام این بدبختی های ما نتیجه اقدام این آقایان مستشارهاست که آمدند يك مقداری کتاب برای ما نوشتند و ششده هشتاد هزار دلار ارز از ما گرفتند برای چیدن کتاب و نتیجه این بود که بهاتوصیه کردند که بروید کارشناس از خارج، بیارید خوب این را هر کسی می توانست بگیرد و این آقایان يك کمک دیگر هم کردند و آن برای اینست که جبران بکنند این شکستهای سیاسی را که در ایران خورده اند از این دروغهایی که گفته اند و برای این شکستی که خورده اند هر چند روز یکمرتبه یک مقدار فحش تار مایکنند، يك کسی را می فرستند اینجا از صدر تا ذیل از بالا تا پایین را فحش می دهد، بنده برعکس جناب آقای فرامرزی استاد محترم که متأسفانه اینجا ناشریف ندارند معتقد هستم که يك خبر نگار ساده در اثر تلقین بعضی اشخاص و عرض این مطالب را نمی نویسد این مطالب برای جبران شکستی است که آن ها خورده اند. شش سال دروغ، هفت سال دروغ، بالاخره نمی شود اینها حالا می خواهند باین تبلیغات شان افکار را منحرف بکنند و بگویند این کمکهایی که ما نکرده ایم باین ملت بوده، ما آقا گدائی نخواهیم بکنیم. اگر آنچه را که باخسارت زدند صدیکش را بپایند و وضعمان خوب می شود، بردند آقا، فارت کردند، تمام حشمت ما را بردند، که ما را بردند، یونجه ما را بردند، مهادمان را بردند، گوسفند بردند، همه چیز بردند، آقایان می دانند که اینهایی که در روزنامه های دولت ما بعنوان دول متعده کماله الوداد و همسایه و بیطرف و دوست معرفی می شوند، انواع و اقسام دشمنیها را با ما کردند. حالا هم این نتیجه اش است آقایان چند روز پیش این خبر روزنامه تایم را خواندند که این روزنامه تایم شروع کرده است از صدر تا ذیل بهمه فحش دادن (یکی از نمایندگان - مجله است) و حتی بخاندان جلیل سلطنت هم امانت مائی کرده است میخواهم متذکر شوم مثل اینکه اقداماتی که میشود برای امور خیریه، برای جمع آوری و لنگردان و کمک های شیروخورشید و سازمان، برای دستگیری از این بیخوابان این در مانگاها که ساخته شده مثل اینکه این امریکاییها را نا راحت کرده مثل اینکه این مرض های ما و بیچاره های ما باید همینطور بمانند و از گرسنگی بمرند تا اینکه منتظر امریها و بخشنامه ها و وعده های آقایان ام بکایها باشند. بنده میخواستم اینجا سریعاً اعلام بکنم که ملت ایران گول این حرفها را نیخورد ما از کمک گذشتیم، خسارات ما را بدهند، یا لاف ابلقدر در امور ما دخالت نکنند این کمک امریکا هم همانطور که عرض کردم مثل یکی دیگر از انسانهای تاریخی ما شده مثل سبرغ و کبیلو کمک امریکا اینها باهم در ذهن مردم مترادف است عرض کنم که هر ایشم را معتصر کردم برای اینکه چند دقیقه از وقتم را با آقای مسعودی داده ام ولی نکته ای را که میخواهم عرض کنم این است که عدای از آقایان و کلای دادگستری برایشان سوء تعبیر و تفسیر شده است از بیانات جناب آقای دکتر متین دفتری استاد بزرگوار

بنده و اعلامیه ای هم دادند در این موضوع بنده با آقای دکتر متین دفتری صحبت کردم معلوم شد ایشان هم نظرشان این نبوده است که نسبت بوکلای دادگستری امانت بکنند بلکه همان اعلامیه ای که آقایان و سکلا دادند و تقاضاهائی کردند برای اصلاح وضع و سکلا دادگستری نظر آقای دکتر هم همین است و بنده انتظار دارم که خود آقای دکتر رفع این سوء تفاهم را بکنند، مرض دیگر بنده این است که آقای سلطان العلماء خواستند چند دقیقه از وقتم را بایشان بدهم ولی چون بنده قبلاً وقت خودم را داده بودم با آقای مسعودی موفق نشدم مطلبی ایشان گفتند که چون وقت نیست بطور خلاصه عرض میکنم راجع بشهر دار بر وجود آقایان ستانورهما مطالبی داشتند که خلاصه اش این است که خوب بود که آقایان ستانورهما قبل از اینکه این مطالب را عنوان بکنند از جناب آقای سلطان العلماء کوکبل برورجدر هستند می پرسیدند. مطلب دیگری هم که آقای سلطان العلماء فرمودند راجع به همین تعمیر مقبره حضرت رسول اکرم پیغمبر اسلام است.

سلطان العلماء - مقصود آقای سروری هم تظاهر بوده در مجلس، نظر دیگری نداشت.

رئیس - آقای جواد مسعودی.

جواد مسعودی - در این موقع که اعلیحضرت همایونی بنظور رفاه حال مردم و بهبود وضع آنها چنین اراده فرموده اند که املاک خودشان را بین رهرا با قساق طویل المدت تقسیم و بفروشند و وجوه حاصله از آنرا نیز بصرف امور خیریه برسانند ملاحظه میشود که جنب و جوشی بین افراد خیرخواه برای پیروی از منویات شاهانه پیدا شده و میخواهند باین وضع تأسف آور مردم خاتمه دهند - بدی اوضاع و بدبختی و بیچارگی مردم این کشور بر هیچکس پوشیده نیست همه میدانیم حداقل صدی هشتاد مردم این مملکت در عسرت بسر میبرند و جمع کثیری از ملت از حداقل مایحتاج هم محروم هستند. این حرف ها مکرر در پشت این تریبون گفته شده و اطمینان دارم همه آقایان نمایندگان میل دارند وضعیت زندگی مردم خوب بشود و سطح معیشت آنها بالا برود و اهالی این مملکت هم مثل افراد مالک مترقی دیگر زندگی کنند، ولی تصدیق میفرمائید که تنها انتقاد اصلاحی مفید و عملی توأم باشد.

اگر با يك نظر دقیق باوضاع و احوال نگاه کنیم و مطالبی ۱۰ که از طرف آقایان نمایندگان گفته میشود بوقت توجه کنیم تمام آنها روی بدی وضع زندگی مردم دور میزند. خرابیها و فساد و نواقصی که هست هدایش نتیجه خرابی وضع اقتصادی و اجتماعی است. پس در درجه اول باید سعی کنیم وضع زندگی مردم خوب شود و این شکاف و فاصله ای که میان طبقات مردم پیدا شده است از بین برود. برای این کار و پیدا نمودن طرق مختلفه برای رسیدن بقصود مطمئن آقایان نمایندگان از هیچگونه مجاهدت

و فدا کاری کوتاهی ندارند.

بنده نمیگویم که همه مردم يك شکل زندگی کنند چون این کار عملی نیست و در هیچ کجا هم اینطور نیست ولی معتقدم بایستی سعی کرد تمام مردم از مایحتاج اولیه زندگی امروز بهره مند شوند تا حقیقه طبقات بوجود آید نه اینکه بین طبقه ۱ و ۲ یکمرتبه شکافی پیدا شود که يك طبقه فاقد همه چیز باشند و روز بروز هم عده این طبقه معروف زیادتیر شود، بنده چون تقریباً نصف عمرم را در خارج گذرانده ام و با ملل مختلف از نزدیک آشنا بوده ام و مخصوصاً در مسائل اجتماعی مطالعات کافی کرده ام صریحاً عرض میکنم این فاصله طبقاتی در هیچ کجای دنیای متعین وجود ندارد بنده برای اینکه نتیجه بگیرم بطور اختصار وضع زندگی مردم سوئیس را که تقریباً یازده سال در آنجا بتحصیل و تجارت مشغول بودم برای آقایان توضیح میدهم که ملاحظه فرمائید در این طبقه طبقات وجود دارد چطور شده است که همه مردم از کلیه مایحتاج اولیه زندگی امروز بهره مندند و بچه جهت است که هیچوقت اختلافی بین مردم در هر طبقه که باشند پیدا نمیشود همه باهم مثل يك نامیل گاز خانه هستند خود دفاع میکنند سوسیه از مملکت و افراد خودشان دفاع میکنند و قوانین و مقررات دولت را بدون چون و چرا اجرا مینمایند.

آنها میدانند کلیه قوانینی که برای آنها وضع میشود بفتح آن هاست. اطمینان دارند که مقتضیات مملکت قانونی که بفتح دسته ای و بضرر سایرین باشد وضع نمیشکند زندگی آنها در هر طبقه ای باشد تأمین است بکنفر کارگرایان سوئیس از تمام مزایای زندگی امروزی بشری منتفع است. خانه يك کارگر سوئیس دارای برق - حرارت مرکزی - رادیو - آب جاری گرم و سرد - تخت خواب ملاتمه و خلاصه همه چیز میباشد. بکنفر کارگر از حیث کیمت مثل بکنفر کارفرما یا يك میلیونر غذا میخورد. اگر واحد های غذای کارگر بیشتر از سایرین نباشد بطور قطع کمتر نتواند بود چون اکثر کارگران از لحاظ تندرستی و بهداشت از سایر طبقات بخصوص متولین بهتر میباشد.

بدیهی است از نظر کیفیت و تشریفات وضعیت زندگی طبقه ۲ و ۱ و همینطور سایر طبقات فرق میکنند مثلاً کارگر اطاق غذا خوری یا سالنهای پذیرائی و پیشخدمت و آشپز ندارد و در معمله کارگری زندگی میکنند با دست و طبقات خود معاشرت مینمایند ولی بطوریکه عرض کردم فقط از نظر تشریفات که ممیز طبقات است وضع زندگی آنان فرق میکند والا از حیث اوازم و احتیاجات ضروری زندگی امروزی تمام افراد با هم مساوی هستند بکنفر کارگر با يك کارفرما یا میلیونر سوئیس نزد يك جراح عمل میشوند و در يك بیمارستان میخوانند با فرق اینکه پول ندارد در درجه يك و اطاق تنها معالجه میشوند و کارگر در درجه ۲ یا ۳ آن میلیونر پول زیاد میدهد و کارگر هیچ نمیدهد اگر بدهد خیلی مختصر و مطابق وضعیت مالی خودش میباشد ولی از حیث پزشک و دارو و نظافت همه یکسانند.

حتی این رعایت درباره بیمارانی خارجی هم میشود بنده خودم شاهد بودم که وقتی دکتر یا جراحی بکنفر خارجی را معالجه میکنند از وضعیت مالی او سؤال مینمایند اگر گفته شود پول ندارد است پول زیاد میگیرد و اگر بداند وضع مالی مرض خوب نیست کمتر مطالبه میکنند و گاهی هم اتفاق افتاده است که وقتی بدکتر بگویند این مرض فقیر و بیچاره است و لو خارجی هم باشد پول نمیگیرد آقایان در تمام سوئیس شما بکنفر که حقیقه بیچاره و فقیر باشد که دل شما بعالش رحم بیاید پیدا نمیکند. چرا؟ برای اینکه زندگی آنها از هر حیث تأمین شده است این تأمین زندگی و رفاه هم از طرف عموم مردم صورت گرفته است یعنی نمایندگان ملت قوانینی طبق مقتضیات مملکت و فقط بصلاح و صرفه عموم ملت وضع می کنند دولت هم آن قوانین را که ضامن رفاه و سعادت مردم است با کمال دقت و بیطرفی و یکسان برای همه اجرا میکند مردم هم که میدانند قوانین بفتح آنهاست و برای مصلحت و آسایش آنها وضع شده است در اجرای قوانین و مقررات بدولت کمک میکنند چه نمونه ای از این بهتر که در مملکت سوئیس اساساً مأمور در دریافت مالیات و عوارض وجود ندارد خود مردم در آخر هر ماه یا سه ماه بنا بنوع مالیات و عوارض صورتی تنظیم و متضم بیک قطعه چک مبلغ مالیات خود را با اداره مربوطه ارسال میدارند و کمتر بنگاهی است که مالیات خود را کم صورت دهد و بخواهد سوء استفاده کند و حق دولت را نهد. علتش اینست که مردم میدانند مالیات از همه مردم از روی انصاف و عدالت و بتناسب با درآمد اشخاص گرفته میشود نه آنکه عده ای شاهن خودشان را زیر بار مالیات خالی کنند و سنگینی مالیات بردوش عده دیگر بیافتد مردم میدانند پولی که میدهند بصرف خودشان میرسد متأسفانه در مملکت ما اینطور نیست.

دستگاههاییکه بوجود آمده نتوانسته است آن طوریکه باید اعتماد مردم را جلب نماید مردم معتقدند پولیکه بابت مالیات یا عوارض میدهند بصرف کارهای همراهِ و تولیدی لازم نمیرسد تا اندازه ای هم حق دارند زیرا بیشتر پولهایی که از مردم بعنوان مختلفه گرفته میشود صرف دستگاههای عریض و طویل ادارات میشود و فقط قسمت مختصری از آن بصرف امور تولیدی و همراهِ می شود بقیه بنده ام و اول دریافت مالیات بردر آمد در مملکت ما طرز و اسلوب صحیحی ندارد یعنی آنها که درآمد زیاد دارند خیلی کم مالیات میدهند و بیشتر فشار بر طبقه ای است که درآمدشان کم و بنده شایع ضعیف است و بقیه دارم آقایان که خواهان رفاه حال مردم هستند تصدیق میفرمایند که این طرز مالیات بردر آمد گرفتن علاوه بر آنکه با انصاف و عدالت سازگار نیست بصرفه و صلاح مملکت هم نمی باشد چون از یکطرف فاصله میان فقیر و غنی را وسیعتر میکند از طرف دیگر زمینه برای رشوه خواری و فساد و خیانت و خرابی درست میکند بکنده اشخاص بی بضاعت زیر فشار قرار میگیرد و همانطوریکه هر روز نظایرش دیده میشود اسباب او اوزم از نشان زاری برای پرداخت مالیات بردر آمد میفرشند و از هستی ساقط

بنده و اعلامیه ای هم دادند در این موضوع بنده با آقای دکتر متین دفتری صحبت کردم معلوم شد ایشان هم نظرشان این نبوده است که نسبت بوکلای دادگستری امانت بکنند بلکه همان اعلامیه ای که آقایان و سکلا دادند و تقاضاهائی کردند برای اصلاح وضع و سکلا دادگستری نظر آقای دکتر هم همین است و بنده انتظار دارم که خود آقای دکتر رفع این سوء تفاهم را بکنند، مرض دیگر بنده این است که آقای سلطان العلماء خواستند چند دقیقه از وقتم را بایشان بدهم ولی چون بنده قبلاً وقت خودم را داده بودم با آقای مسعودی موفق نشدم مطلبی ایشان گفتند که چون وقت نیست بطور خلاصه عرض میکنم راجع بشهر دار بر وجود آقایان ستانورهما مطالبی داشتند که خلاصه اش این است که خوب بود که آقایان ستانورهما قبل از اینکه این مطالب را عنوان بکنند از جناب آقای سلطان العلماء کوکبل برورجدر هستند می پرسیدند. مطلب دیگری هم که آقای سلطان العلماء فرمودند راجع به همین تعمیر مقبره حضرت رسول اکرم پیغمبر اسلام است.

سلطان العلماء - مقصود آقای سروری هم تظاهر بوده در مجلس، نظر دیگری نداشت.

رئیس - آقای جواد مسعودی.

جواد مسعودی - در این موقع که اعلیحضرت همایونی بنظور رفاه حال مردم و بهبود وضع آنها چنین اراده فرموده اند که املاک خودشان را بین رهرا با قساق طویل المدت تقسیم و بفروشند و وجوه حاصله از آنرا نیز بصرف امور خیریه برسانند ملاحظه میشود که جنب و جوشی بین افراد خیرخواه برای پیروی از منویات شاهانه پیدا شده و میخواهند باین وضع تأسف آور مردم خاتمه دهند - بدی اوضاع و بدبختی و بیچارگی مردم این کشور بر هیچکس پوشیده نیست همه میدانیم حداقل صدی هشتاد مردم این مملکت در عسرت بسر میبرند و جمع کثیری از ملت از حداقل مایحتاج هم محروم هستند. این حرف ها مکرر در پشت این تریبون گفته شده و اطمینان دارم همه آقایان نمایندگان میل دارند وضعیت زندگی مردم خوب بشود و سطح معیشت آنها بالا برود و اهالی این مملکت هم مثل افراد مالک مترقی دیگر زندگی کنند، ولی تصدیق میفرمائید که تنها انتقاد اصلاحی مفید و عملی توأم باشد.

اگر با يك نظر دقیق باوضاع و احوال نگاه کنیم و مطالبی ۱۰ که از طرف آقایان نمایندگان گفته میشود بوقت توجه کنیم تمام آنها روی بدی وضع زندگی مردم دور میزند. خرابیها و فساد و نواقصی که هست هدایش نتیجه خرابی وضع اقتصادی و اجتماعی است. پس در درجه اول باید سعی کنیم وضع زندگی مردم خوب شود و این شکاف و فاصله ای که میان طبقات مردم پیدا شده است از بین برود. برای این کار و پیدا نمودن طرق مختلفه برای رسیدن بقصود مطمئن آقایان نمایندگان از هیچگونه مجاهدت

داخلی یا خارجی مین وثبت وضبط است بهین جهت اگر کسی هواید خود را کم نشان دهد زود معلوم و کشف میگردد. ولی متأسفانه در مملکت ما بواسطه اینکه دارائی افراد معلوم نبوده است هیچوقت مالیات محقیقی از مردم گرفته نشده همیشه فشار بر طبقه پائین بوده است. بیش از این وقت آقایان را نیکبخت و برای این منظور یعنی تعیین ثروت عموم ایرانیان و خارجیانی که در ایران کار میکنند طرحی تهیه کرده و بمقام ریاست تقدیم میکنند

این طرح با مضایعه ای از آقایان نمایندگان محترم رسیده است و مطمئنم سایر آقایان هم آنرا امضاء خواهند فرمود تا با تصویب آن خدمت بزرگی برای بهبود وضع زندگی مردم بفرمایند

اطمینان دارم بانصوب این طرح و حسن اجرای آن از طرف دولت بیشتر از مشکلات حل شده و این قانون صددرصد نفع ملت ایران خواهد بود (صحیح است - احسن)

رئیس - آقای ارباب

ارباب - طبیعت ضعیف آزار بار دیگر مردم پریشان شهر نیمه ویران زاهدان را دستغوش سیل مهیبی فرار داده که قدرش بن سبیل سه برابر سیلی است که سال گذشته بر دم آنجا وارد شد (آزاد - آفرین مرحبا) شهرداری آنجا چنانچه پیش بینی نکرده بود الان شهر زاهدان یک صحرائی بیش نبود بالین حال همدای بی خانمان شده اند از دولت تقاضا دارم توجهی مبذول دارند از آقایان همکاران معظم هم تهنی دارم توجهی بمراضی بنده فرموده بمناطق بلوچستان توجهی مبذول داشته در تقسیم بودجه توجهی بکنند که یک قسمت با استمداد این کشور از این حال بدبختی و فلاکت بیرون آید سال گذشته که مردم مبتلا به بلا این سبیل عظیم شدند و تفقدت بلافاصله و فوری اعلیحضرت همایونی و اجرای مویات ذات شاهانه بدست والا حضرت شاهپور علی رضا و کمک جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران ...

رئیس - آقای ارباب بگذری تأمل بفرمائید اکثریت نیست (پس از چند دقیقه اکثریت حاصل شد) بفرمائید

ارباب - ... تا حدی جراحات قلبی مردم آنجا را التیام بخشید اما بار دیگر چنین انتظاری موجب خجالت است و امیدوارم دولت توجه کند. از موقع استفاده میکنم. حسن تدابیر جناب آقای دکتر معظمی و هم آهنگی و همکاری اعضای کمیسیون برنامه مجلس شورای ملی که بفکر مردم بدبخت ولایات افتاده و مقدمات مفیدی را فراهم کرده اند به هم خود در اینجا فکر گزارم مطلب دیگری که میخواستم بمرض آقایان برسانم این است که البته برای کارخانجات دولتی و همچنین دستگاه توزیع مانی ندارد بلکه بقیده بنده مفید است اما آن دستگاهها بایستی انصاف و مروت و رحم خود را از دست ندهند بنده سه سال است از این شرکت شهنه که دستگاه توزیع پارچه های کارخانجات دولتی است تقاضا میکنم به نمایندگانی که درخاش و داخله بلوچستان و زاهدان هستند برای این مردم گرسنه برهنه پارچه بفروشند و پول بگیرند منافع

این مملکت برخیزند و بگویند شما انجیاشما کسانی که دارید بیاید و با ما قسمت بکنید این یک اساسی است که بنظر بنده محتاج بتذکر نیست و دردناک است باین معنی که دنیا روساوت میرو دنیا بهیچ میگردد اهم از اینکه ما بخواهیم یا نخواهیم این سیر طبیعی تکامل تاریخ بشر است و مربوط بن و شفا و همرو زید نیست ولی اگر منظور واقعا رفاه و آسایش این طبقه بیچاره و بدبخت باشد بیستیم آری با یک عمل عجلانها بیکه میخواهیم بکنیم خدای نکرده مزید بر علت خواهد شد و یا موجبات رفاه و آسایش آنها را فراهم خواهد کرد اگر فراهم میکنم شما بکنید زیرا باید این مسلم باشد که هیچ مالکی در ایران نیست که قبل از ملک خودش وطن خودش را قبل از ملک خودش ناپوش خودش را قبل از ملک خودش آب و خاک خودش را نخواهد (صحیح است)

بنا بر این اگر عملی را که ما میکنیم واقعا صلاح و صرفه این بیچاره های بدبخت و هریان و گرسنه هست همه دست بدست هم بدیم و بکنیم ولی اگر خدای نکرده مزید بر علت میشود عملی بوجود میآید که یکدست ناراضی یکدست بدبخت یکدست گرسنه بیشتر میشود بنظر من محتاج بتأمل بیشتری است بنده چندتا رقم اینجا میخواهم عرض کنم که این رقم ها در حدودیکه احصائیه و آمار در ایران صحیح است میتوانم قطعیتش را عرض کنم چونکه تمام آمار هائی که تا کنون در این کشور برداشته شده است در این زمینه یکسان است

در حدود ۵ میلیون هکتار سطح کشت ایران با باغات و درختکاری و حیوانات کلیه زمینهای مزروعی ایران است از این ۵ میلیون هکتار کشت در حدود یکمیلیون و هفتصد و پنجاه هزار تن گندم و ۶۵۰ هزار تن جو یعنی تقریباً در حدود ۲ میلیون تن غله بدست میآید در صورتی که جمعیت ایران را شصت و یک میلیون نفر فرض کنید و برای هر نفری یک کیلو گرم نان حساب کنید در روز بنده حداقل را گرفته در حدود ۶۵۰ میلیون تن غله برای کشور لازم است این در صورتی است که وضع موجود و حاضر باشد شما بدبختانه بتجربه ملاحظه کردید که وقتی که املاکی را که بعنوان ملک بزرگ تلقی میکنیم تقسیم بشود همان عملی که در زابل شد و در بسیاری از کشورهای دیگر لااقل در چندسال اول محصول خیلی رویتان بگذارد بدلیل اینکه این خیلی طبیعی است امروز بکنفر زارع با در آمدیکه دارد نمیتواند تمام وسایل زراعت را تهیه بکند و حاضر بکند و ازش بهره برداری بکند

راجع بکارخانجات اصفهان چندروز پیش جناب آقای برومند صحبتی کردند غافل از اینکه از بدبختی های بزرگ کارخانه های ایران است که تعداد دو کشتان کم است روی دوهزار و سه هزار نمیشود کار کرد. دنیای اقتصادی امروز واحدهای بزرگ لازم دارد و شما می خواهید این املاک را تقسیم کنید مثل همه کشورهای دنیا در تمام دنیا امروز از پارسلان دوترن Parcellement duterrin یعنی از تقسیم اراضی بقطعات کوچک گذشته اند در روسیه شوروی

که مقدم در اینکار بود امروز کلسوز و کلکتیویته Collectivité بوجود آورده اند برای اینکه می دانند بوسیله علم زراعت ثابت شده است که برای اینکه یک مقدار کمی زمین میشود زراعت بزرگ کرد و بهره برداری کرد در اسرائیل همین همین عمل شده است در اسرائیل اول آمدند خواستند املاک را تقسیم کنند یعنی گفتند هر فرد یک مقدار خیلی معدودی هکتار زمین داشته باشد به متوجه شدند که بکفر نمی توانند زرو Frals. Généraux یعنی مخارج کلی که برای بهره برداری کامل از یک زمین لازم است اداره بکنند آنها هم رفتند روی کلکتیویسم Collectivisme یعنی گفتند اراضی باید زیاد باشد و یک همدای با هم از این بهره برداری بکنند این اصلی که امروز گفته میشود فروش املاک یا تقسیم املاک بواحدهای کوچک این در دنیای امروز محکوم است و این از نقطه نظر اجتماعی که بنده بخواهم برپا بکند بمنتفع مالکین بزرگ در اینجا بکنم اینطور نیست بنده خودم اولاً باید بدانم که ملک بزرگی ندارم من وفایم هستم و یک ملک بنا بر این آقایان توجه بفرمائید ما منکر این اصل نیستیم که وضعیت زارع در این کشور رفت بار است ولیکن به بیستم دلیل اعظم دلیل عمده اینکار چیست؟ بیستم در بقیه کشور های دنیا یک هکتار زمین چقدر محصول میدهد و در ایران چقدر محصول میدهد علت بدی وضع زارعین ما کمی محصول است آقایان نه علت اینست که فرض بفرمائید مالک ستمگر است خوشبختانه از عهد قدیمه در ایران وضعیت ملک داری و زراعت روی شرکت بوده است که در هیچ کجای دنیا سابقه ندارد شرکتی بوده است بین زارع و مالک یعنی ایندو تا هر دو عوامل کار را میدادند و بعد تقسیم میکردند و هیچ جای دنیا سابقه ندارد که زارع از روز اولی که تخم را میکارد تا روزیکه محصول را بر میدارد شریک نیست و بد محصول باشد (نصرتیان - در اروپا بزراع حقوق میدهند)

بنا بر این بیاید و بجای اینکه عملی بکنید که بر قطع و غلا و گرسنگی اضافه بشود موجبات کار را برای زارع بیشتر فراهم بکنید و این نیست مگر بوسیله دادن اعتبارات بیشتری بهمین زارع بهمین خرده باها بهمین کسانی که نمی توانند از همد زراعتشان برآیند این نیست مگر در اثر (سمیه هدی - امنیت ندارد) بقول آقای مهدوی امنیت ندارند شما بکنید از اینکه سهم زارع کم است بیاید واقعا اینستگاه با زارع چکار میکنند و بچه بدبختی و بیچارگی او را گرفتار می کند بنده به هم خودم بایستی مرض بکنم با معدودیت مالکیت صددرصد موافقم باین معنی که آن اراضی بیاض آن اراضی لم بزخ که امروز در ایران هست و شاید الان در این مملکت پنج شش میلیون جمعیت ایران بیکار باشند و اینها می توانند از این زمینها استفاده کنند در صورتی که دولت موجبات آبادی آنها را فراهم کند اینها را اول بیاید آباد بکنید و سینه هریان و آبادی اینها را فراهم بکنید اینها را سابقه آباد بکنید بیاید نتیجه چه می شود بیاید این املاک را تقسیم بکنید نه اینکه بیاید بکشت

ناراضی به ناراضی های دیگر اراضی بکنید و نتیجه آنهم معلوم نباشد چه فایده دارد؟ این بود خلاصه مرایض (احسن)

۴ - بقیه مذاکرات در گزارش راجع به بهداشت شهری

رئیس - در جلسه پیش ماده ۱ لایحه بهداشت مطرح بود و پیشنهاد کفایت مذاکرات شده است باید رای گرفت بکفایت مذاکرات ...

قاسم فولادوند - آقای ارباب چند دقیقه از وقتشان را به بنده دادند اجازه میفرمائید؟

رئیس - وقتی زمانه است

قاسم فولادوند - آقای تیمورتاش مجلس اجازه داده شده مصرف لازم می دانم که این هریاض را بدین پس جلسه بعد اجازه بفرمائید.

رئیس - بسیار خوب جلسه بعد برای شما محفوظ می کنیم. رای گرفته میشود بکفایت مذاکرات در ماده ششم آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهادها باید قرائت بشود پیشنهاد آقای صفوی قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد می کنم در ماده ۶ بعد از عبارت کنسروسازی و کره سازی کمیوت سازی و مرما سازی هم ملایه شود

رئیس - آقای صفوی

صفوی - بنده در جلسه گذشته در اینخصوص توضیحات عرض کردم و موافقت فرمودند

وزیر بهداشتی - بنده قبول میکنم

رئیس - رای گرفته می شود به پیشنهاد آقای صفوی که آقای وزیر بهداشت هم موافقت فرمودند آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد آقای دکتر راجی قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می نمایم که بعد از لایحه نواد سازی قند سازی هم اضافه شود

رئیس - آقای دکتر راجی

دکتر راجی - علت این پیشنهاد اینست که آقایان اطلاع دارند که یک مقدار شکرهای کثیف را میبرند قند میسازند و توی آن محلولی که بایستی قند بشود یک مقدار موادی میریزند که خلاف بهداشت مردم است باینواسطه بنده خواستم که موضوع قند ساختن از شکر های کثیف را هم ضمن این ماده قید بکنیم

دکتر معظمی - اضافه کنید قند سازی دستی

وزیر بهداشتی - قبول کردیم

غلامرضا فولادوند - بنده معالقم

رئیس - بفرمائید

غلامرضا فولادوند - بسیار خوب پیشنهادی فرمودند آقای دکتر راجی ولی این ماده شامل هست چون ماده می گوید کارخانه هائی که مواد خوراکی و آشامیدنی میسازند از قبیل کنسروسازی و کره سازی و آب سازی مکلفند از وزارت بهداشتی پروانه بگیرند و ایشان نظرشان تأمین هست چون قبلاً از قبیل را ذکر کرده است

رئیس - آقای مغیر
دکتر طباطبائی - در این یک ماده ای در شهر مشغول ساختن قند هستند و بعضی ترکیبهای را که مضر بهداشت است استعمال می کنند تردیدی نیست و بنابراین قید لغت قندسازی هم اشکالی ندارد شاید مفید هم باشد از این جهت بنده قبول می کنم.

رئیس - رای میگیرم باینکه قند سازی علاوه بشود آقایانی که موافقت موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد بیهشاد دیگر آقای دکتر راجی قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

بنده راجع بماده شش پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده ششم قانون بهداشت شهر اضافه شود وزارت بهداشتی مکلف است که در مرکز شهر را تا یک آزمایشگاهی کامل و مجهز تأسیس نماید که در آن مطمین بهداشت و بیطاران کلیه مواد غذائی و خوار و بار عمومی را تحت کنترل و آزمایش قرار داده و گواهی آزمایشگاه سند قابل مصرف بودن و یا غیر قابل مصرف بودن خوار و بار عمومی خواهد بود

رئیس - آقای دکتر راجی

دکتر راجی - بنده می خواهم عرض کنم که ما اینجا یک قانونی داریم می گذرانیم که لوازم اولیه اش بخصوص در ایران مراعات نشده است مثلا چه در تهران و چه در شهرستانها وقتی که یک کسی کارخانه لیونادسازی می خواهد افتتاح بکند باید از هدین آبهای آلوده لیونادسازی ولی خوب امیدوارم که موضوع آب هم در تهران و هم در شهرستانها تأمین بشود و امیدوارم که آنها هم کلیه مواد سینگالکو و مشروبات غیر الکلی می سازند که مخصوصا در تابستان مصرف زیاد دارد از آبهای چشمه ها و قنواتی که نسبتا تمیزند استفاده بکنند عرض کنم که موضوع پیشنهاد بنده این است که فرض بفرمائید یک گوشت گوسفندی که مثلا مبتلا است بسپاه زخم است و این گوشت برای مصرف سکننده خوردنش موجب خطر جانی است این را فقط یک متخصص آزمایشگاه با همکاری بیطار میتواند تشخیص بدهد و یا حتما یک آزمایشگاه ضرورت دارد که تشخیص بدهد که این گوشت قابل مصرف است یا نه داشتن یک آزمایشگاه در مرکز کفایت نخواهد کرد که گوشتی را که مردم در رفسنجان باید مصرف کنند مورد آزمایش قرار بدهد بنا بر این وزارت بهداشتی باید مکلف باشد لا اقل در مرکز هر استانی یک آزمایشگاه مجهز داشته باشد که کلیه مواد خوار و بار اعم از کنسرو های قوطی یا گوشتهای زنده حیوانات را تحت نظر متخصصین امتحان کند و تصدیق بکند که آیا این مواد خوار و بار قابل مصرف هستند یا نه؟

رئیس - آقای وزیر بهداشتی

وزیر بهداشتی - بنده از آقای دکتر راجی خواهم بگویم این تبصره را پس بگیرند برای این که ما منظور ایشان را تأمین کرده ایم باینکه در اغلب مراکز استانها آزمایشگاههایی است ولی مجهز نیست و بنده از نظرشان استفاده میکنم و آزمایش

گاهها را میبیز ترکیبکنم و در آنجا مانی هم که نیست ایجاد میکنم بنابراین احتیاجی باین پیشنهاد نیست و خواهم بگویم پس بگیرند

دکتر راجی - باصراحتی که آقای وزیر بهداشتی قول دادند که در ایجاد آزمایشگاه عمل خواهد کرد بنده پس میگیرم (احسنت)

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر کاسمی قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

بنده راجع بماده ۶ بعد از لیونادسازی و غیره اضافه شود

فقیه زاده - بنده پس میگیرم

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر کاسمی قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در ماده ۶ بعد از لیونادسازی و اضافه شود: بدون گرفتن پروانه شروع بکار کنند و یا...

رئیس - آقای دکتر کاسمی

دکتر کاسمی - جناب آقای وزیر بهداشتی توجه بفرمائید در ماده ۶ یک جریبه ای قائل شده اند برای کماینکه برخلاف شرایط پروانه عمل بکنند ولی یک نکته مهمتر هست شما اینها را مکلف میکنید که پروانه بگیرند و اگر اصلا پروانه نگرفتند شروع بکار کردند برای آن هیچ جریبه ای نیست (غلام رضا فولادوند - چرا آقا اینها هم جریبه دارند) در این ماده نیست (فولادوند در این ماده نیست ولی مطابق قوانین عمومی جریبه دارند) من این ماده را میخوانم و ماده ۶ کارخانه هائیکه مواد خوراکی و آشامیدنی میسازند (از قبیل کنسرو سازی - کره سازی - لیوناد سازی) مکلفند از وزارت بهداشتی تحصیل پروانه نمایند و در صورتیکه برخلاف شرایط پروانه مواد مزبوره را بسازند کارخانه توقیف و سازنده آن بحسب از دو ماه تا شش ماه محکوم میگردد دادگاه ضمن حکم خود طبق تقاضای بهداشتی دستور خروج از مصرف یا از بین بردن آن را نیز خواهد داد

بنده پیشنهاد کردم این دستور خروج از مصرف از این ماده حذف شود برای اینکه اگر دستور خروج دارند ممکن است پنهانی باز همان ماده فاسد را ببرند بفروشند این بود که بنده استدعا کردم این جمله از این ماده حذف شود

رئیس - آقای کشاورز صدر

کشاورز صدر - اتفاقا بنده متقدم باینکه این جمله نهایت ضرورت را دارد جناب آقای فقیه زاده توجه بفرمائید بنده عقیده دارم که این جمله ای را که حذفش را آقا خواستید نهایت ضرورت را دارد زیرا اگر پیشنهاد آقا تصویب شود اشکال تولید می شود در اینکه آن اشیاء و اجناس را نمیتوانند از بین ببرند اگر یک دستگاهی باشد که یک خوراکی فاسدی را تهیه بکنند این را نباید گذاشت دایر باشد (فقیه زاده - بنده هم همین را می گویم) آقای وزیر بهداشتی هم همین نظر را دارند و اگر اینطور است که آقا بفرمائید بنده هم نظری ندارم

مخبر - اشکالی ندارد که خروج از مصرف حذف شود

رئیس - رای گرفته میشود بیهشاد آقای فقیه زاده که خروج از مصرف حذف بشود آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد بیهشاد آقای فرامرزی قرائت شد

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم در ماده ۶ بجای بهداشتی نوشته شود - شهرداری با مشورت وزارت بهداشتی **جمعی از نمایندگان** - ایشان نیستند

رئیس - بسیار خوب پیشنهاد دیگر هم قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم در ماده ۶ بعد از لیونادسازی و غیره اضافه شود

فقیه زاده - بنده پس میگیرم

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر کاسمی قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در ماده ۶ بعد از لیونادسازی و اضافه شود: بدون گرفتن پروانه شروع بکار کنند و یا...

رئیس - آقای دکتر کاسمی

دکتر کاسمی - جناب آقای وزیر بهداشتی توجه بفرمائید در ماده ۶ یک جریبه ای قائل شده اند برای کماینکه برخلاف شرایط پروانه عمل بکنند ولی یک نکته مهمتر هست شما اینها را مکلف میکنید که پروانه بگیرند و اگر اصلا پروانه نگرفتند شروع بکار کردند برای آن هیچ جریبه ای نیست (غلام رضا فولادوند - چرا آقا اینها هم جریبه دارند) در این ماده نیست (فولادوند در این ماده نیست ولی مطابق قوانین عمومی جریبه دارند) من این ماده را میخوانم و ماده ۶ کارخانه هائیکه مواد خوراکی و آشامیدنی میسازند (از قبیل کنسرو سازی - کره سازی - لیوناد سازی) مکلفند از وزارت بهداشتی تحصیل پروانه نمایند و در صورتیکه برخلاف شرایط پروانه مواد مزبوره را بسازند کارخانه توقیف و سازنده آن بحسب از دو ماه تا شش ماه محکوم میگردد دادگاه ضمن حکم خود طبق تقاضای بهداشتی دستور خروج از مصرف یا از بین بردن آن را نیز خواهد داد

بنده پیشنهاد کردم این دستور خروج از مصرف از این ماده حذف شود برای اینکه اگر دستور خروج دارند ممکن است پنهانی باز همان ماده فاسد را ببرند بفروشند این بود که بنده استدعا کردم این جمله از این ماده حذف شود

رئیس - آقای کشاورز صدر

کشاورز صدر - اتفاقا بنده متقدم باینکه این جمله نهایت ضرورت را دارد جناب آقای فقیه زاده توجه بفرمائید بنده عقیده دارم که این جمله ای را که حذفش را آقا خواستید نهایت ضرورت را دارد زیرا اگر پیشنهاد آقا تصویب شود اشکال تولید می شود در اینکه آن اشیاء و اجناس را نمیتوانند از بین ببرند اگر یک دستگاهی باشد که یک خوراکی فاسدی را تهیه بکنند این را نباید گذاشت دایر باشد (فقیه زاده - بنده هم همین را می گویم) آقای وزیر بهداشتی هم همین نظر را دارند و اگر اینطور است که آقا بفرمائید بنده هم نظری ندارم

مخبر - اشکالی ندارد که خروج از مصرف حذف شود

رئیس - رای گرفته میشود بیهشاد آقای فقیه زاده که خروج از مصرف حذف بشود آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد بیهشاد آقای فرامرزی قرائت شد

(شرح زیر قرائت شد)

کاسمی همکار معتمد بیهشادشان رایس بگیرند آقایان نمایندگان محترم هم در موارد دیگر کمتر پیشنهاد بدهند که به لوائح مفیدتر و مهمتر دیگر هم برسیم

دکتر کاسمی - در صورتیکه همانطوریکه جناب آقای فولادوند فرمودند قوانینی هست که شامل این موردی که بنده پیشنهاد کردم بشود پس می گیرم

رئیس - دیگر پیشنهادی راجع بماده ۶ نیست باید رای گرفته شود نسبت بخود ماده رای گرفته میشود بماده ۶ با اصلاحاتی که شده آقایانی که موافقت قیام فرمائید (عده کثیری قیام نمودند) تصویب شد ماده ۷ قرائت بشود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۷ - وزارت بهداشتی مکلف است مراکزی را که مواد غذائی و آشامیدنی میسازند معاینه و در صورتیکه مواد مزبور یا ظروف آن موافق اصول بهداشتی نباشد بفروشنده اخطار نماید طبق اصول بهداشتی در تهیه آن اقدام کند در صورت تخلف از دستور بهداشتی متخلف بحسب تادیبی از یکماه الی ۶ ماه محکوم خواهد شد و دادگاه ضمن حکم خود طبق تقاضای بهداشتی امر خواهد داد آنچه را که مخالف با دستور بهداشتی ساخته شده معدوم یا ضبط یا بمصرف معینی برساند

رئیس - آقای اردلان

اردلان - بنده بعرض مجلس شورای ملی رساندم که بسیاری از موادی که در این قانون نوشته شده است مکرر است و در قانونیکه اختیارات انجمن های شهر و شهرداریها را معین کرده عین این مواد درج شده امروز مخصوصا بنده وقت داشتم در منزل قانونی را که در گذشته از تصویب کمیسیون کشور بموجب اجازه مجلس شورای ملی گذشته بود مرور میکردم و جناب آقای وزیر بهداشتی اگر آن قانون و موادیکه راجع بوظایف انجمن شهر و شهرداری است ملاحظه فرمائید عین این ماده ۷ در آنجا هست و قدری شدیدتر هم هست خرابی ملکیت ما از زیادی قانون است ماهی قانون روی قانون مینویسیم و علتش هم اینست که در تمام مالک دنیا یک شورای عالی دولتی هست وقتی یک قانونی را میخواهند مجلس بپسندد قبلا این شورای عالی دولتی نگاه میکند به بنده نسبت باین ماده قانونی که نوشته شده بیشتر قوانین وضع شده باشند اگر شده بود دیگر آن را تکرار نمیکند تمام وقت مجلس شورای ملی صرف این شده است که مایک موادی را اینجا وضع میکنیم که قبلا تصویب کرده ایم جناب آقای وزیر بهداشتی وزارت بهداشتی یک وظیفه بزرگی برای پروفیلاکسی (Profilaxi) دارد یعنی فرض بفرمائید که شما در ملکیت مالاریا را بر طرف میکنید یا خدای نکرده یک واپایی بروز بکند شما جلوگیری بکنید دستگاه شما مجهز نیست که دکان بدکان برود ببیند که فلان چیز فاسد است یا نیست و دستگاه شهرداری مجهز است

دکتر طباطبائی - مأمورین بهداشتی با اتفاق مأمورین شهرداری میروند

اردلان - شما بوجه تان بپسندید این قانون از وظایف انجمن شهر و شهرداریهاست مایک کاری مکرر میکنیم علیه این برای اینکه باز حالا آمده به مجلس بنده از آقایان

استدعا میکنم پس زودتر اینکار را تمام کنیم ولی در هر حال این یک چیز زائیدی است

دکتر طباطبائی - آقای اردلان ماده ۱۴ این لایحه را بخوانید

رئیس - آقای کشاورز صدر

کشاورز صدر - آقای اردلان توجه بفرمائید ما اتفاقا مقررات قانونی در این باره نداریم اینک فرمودند ما نظامنامه امور خلاقی داریم ولی در آن نظامنامه بیش از یک هفته متخلف را نیشود حبس کرد و این ماده بسیار خوب است برای اینکه تأمین حفاظت صحیح مردم را میکند اما بنده یک عرضی دارم و آن این است که در این موضوع میترسم و تقاضا میکنم آقای وزیر بهداشتی توجه بفرمائید که چون ما هر وسینه ای را بدست مأمورین ناصالح برای اجرا بدهیم از آن سوءاستفاده میکنند ما قوانینی وضع کردیم که اگر اجرا بشود صد درصد به منفعت مردم است ولی وقتی دست مأمور داده میشود آنها یا مسامحه میکنند یا رشوه میگیرند و بر خلاف واقع گزارش میدهند اگر این ماده بتمام معنی یک مجری خوبی داشته باشد خوبست ولی بدبختانه ترس بنده از این است که این ماده تصویب بشود و فردا همان مأمور شهرداری این مأموریکه مزاحم همه است این بیاید بروی آنها بگوید آقا صد تومان بده یا اینکه من گزارش میدهم که غذای تو مسموم است آنوقت ما هم غذای مسموم بخوریم و هم مردم جریبه بشوند این خوب نیست بنابراین این من یک پیشنهادی میکنم که چون خود این دولت حاضر معتمد بود که باید اختیار مردم در دست خودشان باشد یعنی خود مردم کارهای خودشان را اداره بکنند و دولت این موضوع را شاهکار خودش معرفی میکرد ولی باین عمل نکرد در این ماده آقای وزیر بهداشتی خودشان تقاضای اصلاح بکنند باینصورت که مقدمه همین ماده باشد ولی اجرای این را بنویسند اجرای اینکار با خود نمایندگان صنف مربوطه است یعنی آن صنفی که راجع به اینکار است نمایندگی معین بکند که فردا نگویند آقا حق ما تصبیع شد چون ما خواهی نخواهی در این ملکیت کار مردم را بدست خودشان بدهیم من موافقم که مجازات را دو برابر بکنید (مهدوی - جلوی قلب را باید بگیرند) (محکم صنفی که نیشود تشکیل داد، من که از جنابهای در امور قضائی و در امور حقوقی واردتر هستم التفات بکنید از این جهت است که عرض میکنم که ما کار را بدست مأمورین ندهیم من موافقم که مجازات را دو برابر بکنند ولی اختیارات را بانجمن های محلی بدهند یعنی اعضای انجمن های محلی بروند اینکارها را رسیدگی بکنند اگر دادند دست مأمور از این ماده نتیجه نمیگیرند آن بدبخت بیچاره رشوه اش را میدهد و شما هم سلامتی غذای مسموم را میل میفرمائید

رئیس - آقای وزیر بهداشتی

وزیر بهداشتی - این دو مطلب است یکی اینکه آقای اردلان فرمودند که عین این قانون در انجمن شهر هست بنده می خواهم عرض کنم قنایق انجمن شهر تا کنون اجرا نشده است که هیچ بلکه تجدید نظر هم شده است و آنجا یک کمیسیون و کمیته

که هیچ وجه عملی نیست يك هفته پنج روز و دو روز مردم را میبرد ندحس میکنند و با زول میکنند آنها هم با شروع میکنند با ساختن چیزهایی که نباید بسازند این ماده بی نهایت اهمیت دارد مثلا يك وقتی است که غذا را در چیزهایی میریزند که سرب نویس هست (صحيح است) مردم را مسموم میکند بوسیله ظروفیکه آن ظروف مطابق قوانین بهداشتی نیست مطابق قوانین بهداشتی اغلب ظروف بایستی طوری باشند از نفع نظر شعبانی که اگر جسم آسیداست باید از نظر طوری باشد که با آن آسیدتر کبیات مسموم درست نکنند این ماده بسیار مفیدی است و در انجمن شهر هم هیچوقت باین مواد رسیدگی نشده ولی راجع باینکه صنف وجود داشته باشد صنف اطلاعاتی این قوانین بهداشتی ندارد این از وظایف بهداشتی و بهداشتی های شهرداری است و در تمام نقاط هم وزارت بهداشتی عمل میکند یا وظایف خودش را طبق این قانون بیهادریهای شهرداری و اگذار میکند بنا بر این این نظر صحیح نیست که صنف را بیاوریم دخالت بدهیم خواهش میکنم باین موضوع توجه بفرمائید یک قانونی را اگر چنانچه بفرمائید اجرای این درست نخواهد بود از گذراندن قانون که صرف نظر نباید کرد بفرمائید ممکن است درست اجرا نشود این دلیل شد که این قانون بدست قانون خوبست باید سعی کرد که خوب اجرا بشود و دلیل بر این نمی شود که چون ممکن است در اجرای آن یک اشکالاتی پیش بیاید و یک عده بازرها کار بدی بکنند پس ما باین قانون را اصلا نگذاریم قانون باید باشد البته اجرا کنند هم باید دقت بکنند که مطابق اصول رفتار بکنند

رئیس - پیشنهادی رسیده که قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست معظم مجلس شورای ملی بیهشاد کفایت مذاکرات در ماده ۷ می نمایم ابوالحسن رضوی

صدرزاده - در همین زمینه آقای نورالدین امامی آقای غلامرضا فولادوند و آقای دکتر راجی پیشنهاد کرده اند

اردلان - مخالفی ندارد

رئیس - آقای رضوی

رضوی - بنده فقط از این فرصت میخواهم استفاده کنم و این را عرض کنم که چند نفر از آقایان فرمودند که چند جلسه است (اردلان - ۷ جلسه است) وقت ما صرف این قانون شده است خواهتم عرض کنم که از شأن قانونگذاری این نیست که بالاخره مثل یک رشته تمام موارد را بدفند در زنده و زود بگذرانند قانون پیش بینی کرده است که يك مدت مدید برای مطالعه و بالاخره چهارده روز طرح شدن در کمیسیون و مجلس و کاری هم در مجلس از همین بخواهد در میان مواد قوانینی که مطرح است نیست پس با این کار مجلس همین است و قوانین هم همانست مفید است در ملکیتها اگر بنا بشود از پیشنهادهای راجع خودداری بشود مطابق اصول خودش در دو روز هم انجام میشود از این جهت بنده

خواستم در این مورد نامی بکنم و ضمناً هم تقاضا بکنم از آقایان باینکه تصور میکنم غالب پیشنهادها در مواد دیگر قانون منظور شده باشد و اگر قانون را از اول تا آخر بهوانید قانون جامع و کامل است که قبلاً هم دو کمیسیون تمام کم و کسر بهایش رعایت شده و شایسته است آقایان از پیشنهاد های زائد و مکرر صرف نظر بفرمایند و همین دلیل هم بود که بنده کفایت مذاکرات را تقاضا کردم که بیش از این بحث در باره این مواد طول نکشد

رئیس - باید بکفایت مذاکرات رأی بگیریم ولی عده کافی نیست

امینی - آنهاست که نطق قبل از دستور میکنند بعد خودشان از جلسه بیرون میروند وقت مجلس را تلف میکنند.

دکتر طباطبائی - آقای رئیس استدعا میکنم در جلسه آتیه نطق قبل از دستور اجازه ندهید.

۵ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد -

ختم جلسه

رئیس - متأسفانه عده برای اخذ رأی کافی نیست غائبین را گفتم که همه بی اجازه ثبت بشود و اگر آقایان موافقت کنند جلسه دیگر نطق قبل از دستور نباشد تا اینکه این لایحه تصویب بشود (صحب

است)

ازولان - آقای رئیس برای نطق قبل از دستور

تا بلوهم نگذارند

رئیس - بله تا بلوهم نیکگذارند و خواهش می

کنم آقایان سر ساعت ۹ تشریف بیاورند جلسه آینده

روز سه شنبه خواهد بود دستور هم بقیه مذاکره در گزارش

بهداشت شهری

(جلسه یکشنبه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **رضاحکمت**